

Вітайте делегати на робітничо-фермерські з'їзди!

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАІН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library

UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XII.

Ч. 17 (1380).

СУБОТА, 8. ЛЮТОГО 1930.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, FEBRUARY 8, 1930. No. 17 (1380). VOL. XII.

АРЕШТУВАННЯ БРОКЕРІВ СВІДЧИТЬ ПРО ЗАГОСТРЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ В КАНАДІ.

Протягом минулих пар тижнів у Канаді арештовано кільканадцять брокерів або фінансових посередників, що перепродують шері (акції) різних компаній, переважно гірничих. У самім Торонто арештовано 13 таких брокерів. Усіх їх обвинувачують у втягненні своїх клієнтів, себто тих, що купували в них шері. Брокери оперували їхніми грошми на власну руку й зноси брали для себе, а коли були втрати, то їх поносили покупці шері. Взагалі над цим брокерським бізнесом не було урядової контролю й покупці були цілком виддані на ласку брокерських фірм, яких в останніх часах наплодило дуже багато. Тепер уряди різних провінцій хочуть ніби запобігти тому, щоб "публіка" не падала жертвою фінансових спекулянтів.

У всіх більших містах Канади деякі брокерські фірми позакривано, інші самі проголосили ліквідацію, а над деякими встановлено урядової контролю. Між брокерами настала паніка. Це відбулося на продажі шері, яких ціна почала спадати, бо "публіка" почала втрачати довіру до брокерів. Ліберальний посто Твід з Норт-Ватерлу, Онт., заявив недавно на ліберальній митингу в Лондон, Онт., що який онте-

рійський провінціоніальний уряд був скорше взявся до брокерів, то могли б бути врятовані мільйони доларів для вкладачоючі "публіки". Два великі брокери, Соловей і Милс, уже мають стати на суд в Едмонтоні, а торонтоєські брокери є на волі за великим бейлом. Зразу заложено було за них по 100 тисяч доларів, однак 6. лютого їх бейли значно зменшено, деяких до повини, інших на ще менше. Лише за двох брокерів, Стобі й Форлонга, остали ті самі бейли по 100 тисяч доларів.

Хоч робітники не купують шері, хіба за дуже малими винятками, й вони не потратили грошей, то проте ціла справа заслуговує на увагу через те, що вона свідчить про загострення економічної кризи в Канаді. Творення гірничих компаній і спекуляції фінансових посередників не відповідали дійсному стану речей. Був творений штучно "добробут" і ним задурювано робітничу класу, а як прийшло до загострення економічної кризи, то банкі за мила мусіла тріснути і все вийшло наверх. Потерніли найбільше ті, що хотіли спекуляцією "добробитися", як це було недавно на велику скалу в Злучених Державах підчас краху на ньюйоркській біржі.

ЕКОНОМІЧНА КРИЗА В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ЗРОСТАЄ.

ВАШІНГТОН, 4. лютого. — Секретар праці Дейвіс був змушений признати, що "положення з роботами в будівельній індустрії не є добре". Американська Федерация Праці, під напором масового безробіття й членів, була змушена оповістити, що більше як 38 проц. членів у юних будівельних робітників є тепер без праці. Та про те, що в деяких містах около 75 проц. робітників не мають роботи, бюрократи з А.Ф.П. мовчать.

Не признають вони й того факту, що в Злучених Держа-

вах більше як 6 мільйонів робітників є тепер без праці і що величезна армія безробітних з кожним днем зростає. Ці факти закриває й уряд, однак це не змінює справи.

400 МАЙНЕРІВ У ВЕСТ-ВІРДЖІНІ НА СТРАЙКУ.

МАНЧЕСТЕР, Вест-Вірджинія, 2. лютого. — Під проводом Краєвої Майнерської Юні 400 майнерів є тут на страйку проти третього зривання платні в одній році в майні Пейсі. Платню зривано з 51 на 45 центів від тони вугілля.

МІСТО ЧІКАГО ПЕРЕЖИВАЄ ВЕЛИКУ ФІНАНСОВУ КРИЗУ.

ЧІКАГО, 30. січня. — внаслідок фінансової скрути, в якій найшовся урядовий апарат цього міста й повіту Кук, багато міських і повітових службовців опинилися в тяжкій матеріальній положенні, бо деякі з них вже кілька місяців не дістають платні.

Прийшло до того, що дехто з тих службовців не має чим заплатити мешкальничого ренту й домовласники почали вибирати судові накази для прогнання таких льокаторів з по-

мешкань. Таких випадків заготовано вже одинадцять.

Чікаго й повіт, в якому лежить це місто, винні своїм громадянським робітникам у невиплаченні заробітній платні \$11,275,000. Місто і повіт мають бондових довгів на суму \$280,000,000, а крім того майже кожна установа міської адміністрації має більш або менші задовження в своїм біжучім діловодстві. Міська шкільна рада, приміром, винна \$872,422.38 за шкільні підручники.

Франція змагає до зривання зносин з Рад. Союзом

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД КАЖЕ, ЩО НЕ ВІДПОВІДАЄ ЗА НАПАДИ ФРАНЦУЗЬКОЇ ПРЕСИ НА РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ. — "ІЗВЕСТІЯ" ЗАПИТУЮТЬ ТАРДІЄ, ЧИ ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД УТРИМУЄ ЗНОСИНИ З РАДЯНСЬКОЮ ВЛАДОЮ, ЧИ З РОСІЙСЬКИМИ БЛОГВАРДІЯЦЬМИ?

ПАРИЖ, 6. лютого. — Французький уряд, який завжди підтримував російських блогвардійців у їх виступах проти Радянського Союзу, переводить тайну інвестицію поголосок, що нібито радянська політична поліція ділає тут незалежно й цим нібито порушує суверенність Франції.

Ця інвестиція є вислідом зникнення в Парижі генерала Кутепова, провідника російських монархістів. Російські блогвардійці роблять закид, що Кутепова привала радянська тайна поліція. Цим вони хочуть привести до зривання зносин між Францією а Радянським Союзом. Відносини між обома країнами вже є напру-

жені внаслідок зникнення Кутепова й гострих нападів французької буржуазної преси на Радянський Союз.

Французький уряд повідомив радянської амбасадора, що він не відповідальний за виступи французької преси і що він буде втримувати поліційну варту коло радянської амбасаді, поки не проміне теперішній заперіах.

Кілька газет закликають до акції проти радянського уряду. "Матін" каже, що нібито делюють десятих "французького народу" були би раді багачи вивід радянських дипломатів. "Лібете" каже сьогодні: "Париж дійшов кілці своєї терпеливості".

Депеші з Москви до денної капіталістичної преси кажуть, що радянська влада заявляє, що французький уряд заохочує а навіть финансиє діяльність російських блогвардійців у Парижі та що Радянський Союз буде уважати французький уряд відповідальним за всякі збитки, вчинені радянській амбасаді в Парижі.

Газета "Ізвестія" каже: "Мусимо вповні й серйозно поставити перед урядом Тардіє таке питання: "Чи французький уряд воле втримувати вземини з радянської владою, чи з блогвардійськими іммігрантами?"

"Ізвестія" домагаються такої відповіді на питання: "Хто керує французькою поліцією у відношенні до Радянського Союзу — прем'єр Тардіє і міністер закордонних справ Бріан, чи генерал Мідер (послідовник Кутепова) та Олександр Керенський?"

НЬЮ ЙОРК ТА ІНШІ МІСТА АМЕРИКИ ІДУТЬ СЛІДАМИ ЧІКАГА.

ЧІКАГО, 2. лютого. — Фінансова криза міста Чікаго, в якій поперх 40,000 міських робітників далі є незаплатені, іде з поганого до гіршого. Банкіри сварилися над знесками, які мають зробити при випозиченні грошей для міського уряду.

С. С. Мек'Лур, ньюйоркський капіталістичний редактор, був покликаний республиканським гемілтонським клубом, зложеним з провідних чикагоських босів, предложити план, як витягнути з багн фінанси міста.

Мек'Лур сказав: "Чікаго переживає кризу. Але інші міста й громади опинилися перед подібною проблемою. Нью Йорк іде в тім самим напрямку так скоро, як лише може, з населенням лише два рази так великим, як чикагоське, але з бюджетом три рази більшим".

Мек'Лур натякнув, що загальне грефярство, яким займається банда Томпсона (мейора міста) в Чікаго, є в повнім ході також у Нью Йорку, де ним займаються політичні з Таммані Год, що правлять містом.

ВИКОНАНО ЗАМАХ НА МЕКСИКАНСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА.

МІСТО МЕКСИКО, 5. лютого. — Паскуаль Ортіз Рубіо, новий президент Мексики, був пострілений сьогодні в ліво шокую молодим чоловіком, коли опускав національну палату в автомобілі яких дві години після зложення президентської присяги.

Пого жінку задраснула куля, а їх шофер, Фелікс Гальван, був поранений у голову. Секретарка президента Марія Рош була легко скалічена розбитою шибкою в автомобілі. Состієс Гарсія, якого називають ад'ютантом президента, але який був правдоподібно звичайним глядачем, отримав рану від кулі.

Куля, що перейшла через ліво шокую Рубія й застрягла в правій щопі, була видобута після кількох годин. Лікарі проголосили, що всі поранені не є в ніякій небезпеці.

Виконця замаху, який дав шість вистрілів до автомобіля президента, зловив поліцей на моториці. Його відвезено

до палати, де його гостро допитав Еміліо Портез Хіль, уступивший тимчасовий президент і нрвозакреснений міністер внутрішніх справ. Він подав своє ім'я як Данило Фьоррес, Мигуель Фьоррес і Данило Салізар.

Портез Хіль заявив, що Фьоррес є симпатиком Хозе Васконцельоса, якого Ортіз Рубіо побив у президентських виборах минулого вересня. Васконцельос настоював тоді, що вибори були пофальшовані і правильно ви мав бути вибраним президентом, а пізніше в Лос Енджелес проповідував "миру революцію" в Мексику.

Портез Хіль виявив, що жінка Ортіза Рубія отримала недавно анонімний лист, в якому було сказано, що її чоловік коли не дожде стати президентом.

В недавніх тяжких арештовано було багато послідовників Васконцельоса за змову на життя Портеза Хіля й Ортіза Рубія.

ПАРЛЯМЕНТ БРИТАНІЇ ЗА ТОРГОВЕЛЬНОЮ УГОДОЮ З СРСР.

ЛОНДОН, 6. лютого. — Після довгої дебати парламент одобрив учора вечером внесок, що заключає торговельний договір між Великою Британією а Радянським Союзом. Внесок зробила "робітничка" посолка Еллен Вайкінсон, яка закликала уряд, щоб він, з огляду на велике безробіття у Великій Британії, "енергійно розслідив усі шляхи, що можуть повести до збільшення торгівлі з Росією".

ВІСТКА, ЩО КУТЕПОВ УТІК З ФОНДАМИ.

ПАРИЖ, 5. лютого. — Тут заперіують звідомлення з Москви, що генерал Кутепов, пропавший лідер російських монархістів у Парижі, є в дорозі до Південної Америки з фондами своїх однопартійців.

Вістку про утечу Кутепова з грошми переслала до московських газет одна телеграфічна агенція в Парижі. Коли про це звідомлення в радянській пресі повідомлено Париж, російські монархісти й паризька поліція заперічили його.

БЕЗРОБІТНІ В БУДАПЕШТІ ДЕМОНСТРУЮТЬ.

БУДАПЕШТ, Угорщина, 28. січня. — Від 11-ої години вчора рано постійно відбуваються демонстрації безробітних, які домагаються праці або допомоги. Як лише поліція, після гострого опору з боку робітників, розібе одну демонстрацію, а зараз в інших частинах міста повстає кілька інших демонстрацій.

Підчас одної сутички між безробітними а поліцією робітники побили поліційного инспектора. Переведено багатьох арештувань. Армія безробітних в Угорщині скоро зростає.

БУРЖУАЗНИЙ РАДНИЙ ХОЧЕ, ЩОБ БЕЗРОБІТНІ РІЗАЛИ ДРОВА ЗА ДОЛАРА "ДОПОМОГИ".

На засіданні міської ради в Вінніпегу, що відбулося в минулий понеділок вечером, рішено передати будову міської електронні у Слейв Фолс в руки другого контрактора. До цього часу роботу переводили контрактори Джан Ган енд Сон та Стюарт енд Кемерон, а тепер контракт передано фірмі Стюарт енд Грент.

В справі передання контракту тов. В. Н. Колісник, комуністичний алдермен, зробив внесок, щоб само місто перебало цілу будову електронні, бо показалося, що як попередні, так і теперішні контрактори не платять належної платні після попередньої умови й місто дає урядові контракторам від 150 до 200 тисяч доларів на "вирівняння" цієї платні. Внеску тов. Колісника ніхто не підтримав і тим самим він навіть не пішов під голосування.

Після переміни контрактора міська рада рішила, щоб алдермени Бері, Боромен та Сімсон (перші два буржуазні, третій лейбористський) порозумілися з Дж. Г. Гелеском, управителем Гайдро, в справі назначення урядовиці, що наглядав би, чи робітники у Слейв Фолс є відповідно покласифіковані й отримують платню після приписаної скалі.

З цього виходить, що ще й

до нині не всі робітники при будові міської електронні отримують платню після міської скалі, хоч ця справа тягнеться вже більше як пів року і хоч міська рада давно ухвалила доплатити контракторам усі гроші, які вони видадуть на вирівняння цієї платні.

Тов. Колісник запротестував проти того, що міський інженер не здав звіту з розслідування трамваєвого руху на лінії Селкірк-Парк Лайн, що він мав був зробити до засідання.

При ухваленні "допомоги" для безробітних на дальших два тижні буржуазний алдермен Лич заявив, що місто повинно знову відкрити вуд-ярду, на якій безробітні повинні ризати дрова за нуждену "допомогу" в сумі одного долара на день.

У відповідь на пропозицію Лича тов. Колісник заявив, що прості таньбово є вимагати від робітників, щоб даремно ризали дрова тільки тому, що місто дає ім мізерну допомогу, бо машиною можна маризати за 10 минут більше дров, ніж руками за цілий день. Робітники повинні дістати дійсну працю за належну платню, а тоді не треба буде давати такої "допомоги" сказав тов. Колісник.

ЗМІНА ОСІБ В ЕСПАНСЬКОМУ УРЯДІ НЕ РОЗВ'ЯЖЕ КРИЗИ.

МОСКВА, 1. лютого. — Газета "Правда", центральний орган Всесоюзної Комуністичної Парті, заявляє в статті, що зміна в еспанським уряді не розв'яже кризи. За час своєї диктатури Прімо де Рівера не вів розв'язати ні одної проблеми. Навпаки, за його правління внутрішні суперечності капіталістичної Еспанії навіть збільшилися.

Індустріальні труднощі, укладок бюджету й низька ціна валюти привели до соціальної кризи на широку скалу. Нові правителі правдоподібно зроблять деякі концесії для дрібної буржуазії.

Теперішня криза в Еспанії створене пригожий ґрунт для здобуття більшості робітничої класи, на бік комуністичної

парті під кличем: "за революційний робітничо-селянський уряд".

МАДРИД, Еспанія, 6. лютого. — Сьогодні видано королівський декрет, який проголосує загальну амністію для всіх обвинувачених або засуджених за повстання або бунт проти еспанського уряду підчас фашистської диктатури генерала Прімо де Рівера, який був повалений минулого тижня.

Кількасот осіб, між ними багато офіцерів з артилерійського корпусу, скористають з амністії. Декрет увільнить з в'язниці також цивільних урядників, що були зв'язані з революційними бунтами в армії в Ціудаде, Валенсії та Сеговії в 1928 році.

В НІМЕЦЬКІЙ АРМІЇ ШИРИТЬСЯ КОМУНІЗМ.

БЕРЛІН, 31. січня. — Міністерство краївої оборони видало заяву, в якій признає, що в німецькій армії сильно поширена комуністична пропаганда та що військова влада має з того приводу багато клопоту. В заяві сказано між іншим, що німецький жовнір на кожнім кроці стрічається з комуністичною літературою. Як лише вийде з касарні на вулицю,

йому зараз попадає в руки комуністична летючка, брошура або газета.

Міністерство оборони каже, що комуністи вступають до бровольцями до армії виключно на те, щоб винести військову штурку для "майбутнього використання".

Товариші! Відновляйте переплату на "Укр. Роб. Вісти"!